

DACIA

PROPRIETAR: Societatea Națională de Editură și Arte Grafice
DACIA TRAIANA" Suc. T-șoara

Inscris în Trib. S. III sub Nr. 60/1938

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA

Tipografia
Biblioteca Palatului Cultural

Cotidianul Banatului
și al Graniței de Vest

Director responsabil:
C. MIU-LERCA

ABONAMENTE ANUALE:

Pentru țărani Lei 1800
Autorități și comerțanți Lei 3000
Instanții și întreprinderi Lei 6000

Adm. Tipografia
Arad
Strada Mărășești Nr. 1
Telefon: 11-28

Situația politică

Problema polono-rusă a continuat să preocupe cercurile internaționale în cursul săptămănei trecute. Declarația dela 5 Ianuarie a guvernului polon în Londra a constituit subiectul multor comentarii de presă, aproape toți reprezentanții diplomației exprimându-și convingerea că se va ajunge la o înțelegere, în spiritul respectării drepturilor reclamate de amândouă părțile.

Guvernul polon din Londra socotea declarația dela 5 Ianuarie putea constitui o bază de discuții și așteptă cu încredere răspunsul Rusiei sovietice.

Purtătorul de cuvânt dela Wilhelmstrasse a declarat că sovietele fac conștinență teritoriale Poloniei în detrimentul Germaniei, unei Poloniei care ar trebui să anexeze teritorii din Reichul german. La Wilhelmstrasse se socotește foarte posibil ca Moscova să proclame în curând, cu ajutorul Wandej Wasilewska, o Polonie sovietică. Deasemenea crede că planurile sovietelor au fost aprobate la Teheran de către anglo-americiani și că tot ceace se petrece acum în Europa cunoscut mai dinainte de către cei trei aliați. Pentru a caracteriza disputa între guvernul polonez dela Londra și guvernul din Moscova, la Wilhelmstrasse s'a afirmat că „săptele petrecute ar putea constitui subiectul unui întreg studiu politic, dar ele nu alcătuiesc în niciun caz un eveniment”.

Vineri seara s'a publicat răspunsul guvernului emigrant polonez la nota sovietică de 11 Ianuarie. Dar observatorii atenți își dădeau seama că realitățile erau și cu totul altfel, mai cu seamă că declarația poloneză, în loc să limpezească problema deschisă, o complica, învăluind-o într'o ceață de subînțelesuri și de echivocuri, pe care însăși presa din Londra le-a făcut remarcate. În fond, guvernul exilat nu propunea nimic precis, ci își exprima speranțe, în baza unor drepturi, pe care nu îndrăzneau să le pretindă pentru ca nu cumva să fie discutate.

Așteptatul răspuns sovietic s'a produs la 11 Ianuarie. Cabinetul polonez se adresează guvernelor Angliei și Statelor Unite, ca prin intermediul lor să se dea loc la o discuție între guvernul polonez și cel sovietic, la care să ia parte și reprezentanții ai cabinetelor din Londra și din Washington.

După câte se observă, s'a ajuns la o meditație și este fără îndoială că rezultatul va fi cu totul departe de poziția pe care o adoptase guvernul dlui Mikolajczik la începutul disputei ruso-polone.

Noul imn național sovietic cântat la postul de radio Londra

AMSTERDAM, 17. (Radior) Corespondentul agenției DNB transmite: În urma dorinței exprimate de d. Churchill, Stalin a dispus să se remită primului ministru al Angliei, textul noului imn național sovietic, — anunță Serviciul britanic de Informații. Orchestra simfonică a postului de Radio englez a executat noul imn la ora 21 înainte

RĂSPUNSUL DAT DE ROMÂNIA UNOR ATACURI STRĂINE

FAZA ACTUALĂ A PROBLEMEI RUSO-POLONEZE. RUSIA AMENINȚATĂ DE FOAMETE

De a începe difuzarea știrilor destinate frontului și țării.

Prăbușirea unui bloc cu 8 etaje la Madrid

MADRID, 17. (Radior) Corespondentul agenției DNB transmite: Comisia crucii roșii însărcinată cu supravegherea lucrărilor de scoaterea cadavrelor de sub ruinele blocului năruit Vineri, arată că totalul morților se cifrează aproximativ la o sută persoane.

Din acest total 35 cadavre au putut fi scoase la lumina zilei în vreme ce 15 se află încă sub dărâmaturi. Numărul răniților depășește cifra de o sută. Sunt temeri că numeroși muncitori răniți grav vor înceta din viață din cauza rănilor. Numai un număr foarte redus de muncitori au scăpat teferi.

Convorbire între președintele Roosevelt și gen. Eisenhower

LISABONA, 17. (Radior) După cum anunță din Washington, Serviciul de Informații, ministrul de război american, a comunicat că generalul Eisenhower a conferit la Washington cu președintele Roosevelt înainte de a pleca spre Anglia pentru a prelua funcțiunile ce

au fost încredințate de șefii statelor majore aliate. Se adaugă că generalul Eisenhower o stat mai multe zile la Washington și a avut întrevederi cu generalul George Marshall, șeful statului major al armatei americane.

Au fost descoperite conjurații fasciste cu ample ramificații în regiunile ocupate de aliați în Italia

GENEVA, 17. (Radior) Corespondentul agenției DNB transmite: Săptămânalul englez „Time and Tide” anunță că în ultimele săptămăni au fost descoperite conjurații fasciste cu ample ramificații în Sicilia, Sardinia și în alte regiuni ocupate de aliați în Italia. Tot

mai deseori se văd apărând pe ziduri Lozzinei și îndemnuri fasciste. Vina o poartă aliații — scrie Time and Tide — deoarece au lăsat să se producă foamete în Italia de Sud și epidemii la Napoli. Populația este adânc nemulțumită deoarece dificultățile de aprovizionare

Cuvântul Mareșalului Conducător pentru colegiul național bisericesc

Cu prilejul încheierii lucrărilor colegiului național bisericesc d. Mareșal Antonescu a adresat următorul cuvânt:

„Mareșalul Antonescu exprimă înaltul Prea Sfințitului Patriarh, prea sfinților părinți și tuturor membrilor colegiului național bisericesc, toată grațitudinea pentru înaltul spirit românesc și creștinesc de care a dat dovadă prin unitatea,

dreptatea și înțelegerea arătată în alegerea din fruntea arhiepiscopiei Chișinăului și a episcopilor Constanța, Buzău, Ismail și Argeș a celor mai îndreptățiți și respectate personalități ale sfinței noastre biserici. În ceasurile acestea grele, în unitatea noastră nedruncinată și în credința în Dumnezeu stă chezașia dreptății și viitorul nostru.”

ATITUDINEA ROMÂNIEI ÎN FAȚA CALOMNIILOR STRĂINE

Comunicatul Ministerelor Afacerilor Străine și Propagandei

București, 17 (Radior). — Ministerul afacerilor străine și ministerul propagandei naționale comunică: În ultima vreme, dintr'o față nordică, pentru care noi nu avem decât respect pentru a spune că știm cine se ascunde în spatele unor agenții de presă sau ziare de aparență neutră pentru a deslănțui, împotriva noastră, propriile lor echivocuri și turpitudini și aceleași piezise loviri împotriva neamului nostru, care au început la Londra și Paris, au continuat la Berlin și Roma, pentru a se opri azi la Berna, Stockholm și Ankara.

Atragem atenția tuturor asupra acestor jucători dela masa internațională și ne mărginim să exprimăm convingerea noastră că prefacerile adânci de azi și răspunderile asore de mâine în fața civilizației, cer ca să fie disprețuți toți aceia care cred că istoria se scrie numai din plâsmuirii, calomnie și ură.

cari se datorează aproape exclusiv devvalorizării lirei hotărâți de aliați. Dacă băncile de stat din Londra și Washington ar fi calculat din timp consecințele operațiunilor valutare din Italia s'ar fi evitat situația actuală. Ele își mențin însă cu îndărătnicie atitudinea adoptată cu toate că soldații aliați din Italia suferă din greu din aceasta cauză. În fața acestei situații este important să nu se uite că aliații nu sunt de fel în stare să hrănească continentul. Este deci ultimul moment să se tragă învățămintele necesare din felul cum administrează aliații în Italia.

Dacă Polonia nu acceptă propunerile sovietice va fi părăsită de Aliați

STOCKHOLM, 17. (Tp). După cum anunță agenția Reuter din New-York, atitudinea presei sovietice este identică cu aceea din Anglia. „New York Herald Tribune” declară că guvernul emigrant polon trebuie să se întoarcă la realitate. Propunerea sovietică este acceptabilă. Guvernul emigrant polon nu va primi nici un sprijin dela aliații ei vestici, dacă rămâne la punctul de vedere actual. Polonia va rămâne în consecință izolată. „New York Times” apără conținutul propunerilor sovietice și vede în cererile Moscovei nu o politică de agresiune ci o politică de auto-apărare.

Rusia amenințată de foamete

ZUERICH, 17. (ESS). „Neue Zürcher Zeitung” anunță: Din știri din presa sovietică rezultă că, cu toată recolta în general mulțumitoare din ultimul an, întinse întinșuri din Rusia sunt amenințate de foamete. Acest lucru se datoră mai cu seamă lipsei de mână de lucru; deseori recolta a fost sărănsă mult prea târziu. Încă în Octombrie în provinciile Saratowului, Ulijanowului și în republica tătarească autonomă, grăul fusese strâns și trearat numai în parte. În ținutul Celiabinsk 2/5 din recolta de păioase nu era încă secerată. Din Kirow, Gorki și Rjesan se arată că din cauza lipsei de mână de lucru snopii au rămas netreperați. Astfel de rapoarte sosesc și din Siberia. Deoarece trebuie să se satisfacă în primul rând uriașele cerințe de cereale și nutreț ale armatei, populația civilă suferă încă din Noemvrie de lipsa celor mai de seamă alimente. Pe de altă parte cerințele duse până la extrem față de mijloacele de transport, precum și lipsa de mână de lucru, au făcut cu neputință formarea de rezerve suficiente în material de încălzit. În Noemvrie s'a anunțat din mai multe orașe că numai clădirile administrațiilor și școlilor au putut fi încălzite. Deasemenea a trebuit să se limiteze consumul de energie electrică, așa că se folosesc din nou dese vechile lămpi cu petrol.

Actualitatea

LUPTA ȘI MUNCA. Toate statele beligerante au stabilit o cauzalitate strictă și ireductibilă între luptă și muncă. Lupta se desfășoară în vederea realizării unei munci sistematizate, rodnice, variate și progresive, din care rezultă acea fericire a omului și a societății, fericire pe care noi o gândim ca posibilă. Și o luptă nu poate fi dusă la un sfârșit victorios, afară dacă victoria nu se înfățișează ca rezultat și expresie a muncii. Nu toate națiunile au realizat victorii militare din potențialul național al muncii. La noi lucrurile s'au petrecut cu totul altfel. Dacă studiem oricare victorie, din cele multe, pe care le-a reputat Oștirea română în trecut, vom vedea și ne vom convinge, că o victorie românească este, implicit, și o victorie a muncii naționale. Intre luptă și muncă există la noi o cauzalitate imanentă. De aici rezultă pentru zilele noastre învățământul suprem, că ei ce aspiră și doresc victoria românească trebuie să aibă acoasta înmăntă față de destinul neamului pe baza de muncă.

APARAREA PASIVĂ. Multiplele ordonanțe, pe care le emit și le publică spre știință generală autoritățile noastre conducătoare, arată că ea, apărarea pasivă, nu mai poate fi privită arbitrar și capricios de către cetățeni, ce încă nu au în întregime sentimentul situației excepționale, în care ne găsim. Niciodată nu s'a verificat și adevărit până la absolută evidență înțelepciunea cuprinsă în filozofia românului, care zice, că Dumnezeu apără numai pe cei ce se apără. Asta înseamnă, că instinctul de conservare al individului, al societății și al națiunii trebuie să trezească voința maximă în noi pentru a concentra puterile noastre asupra primejdiei atât de reale, cum sunt eventualele bombardamente. Inamicul urmărește cu precizie și ferocitate scopul său — acela de a desorganiza viața statului nostru. Și nu se poate ajunge mai sigur la acest scop sinistru, decât dezorganizând spiritul și viața noastră de toate zilele. Apărarea pasivă este cea mai activă îndărjire a voinței individuale de a micșora la infinit pericolul, care amenință ființa statului.

AJUTORUL DE IARNĂ. Cifrele noastre observă, unii cu nimire, alții cu recunoștință, stăruința noastră de a rămânând adevărul că patriotismul românesc rămâne o vorbă goală, dacă acel ce îl mărturisește nu îl susține, în același timp, cu fapte concrete. Cea mai nobilă expresie a patriotismului românesc este filantropia tradițională, prin care copiii, soțiile, părinții luptătorilor de pe front și-au găsit sprijinul cotidian și deplin în sensibilitatea și dragostea tuturor cetățenilor rămași acasă. Lipsiți de capul și susținătorul familiei, ei riscă să îndure cele mai crude umilinți, în luptă cu sărăcia și neajunsurile, dacă minima fiecărui român nu se deschide larg, ca din ea să se reverse dorul de a face binele în gradul cel mai mare posibil. Dumnezeu a dat fiecărui român prea multe bunătăți, ca el să facă marca nedreptate față de cei lipsiți, refuzându-le sprijinul necesar. Sperăm că rândurile noastre vor fi înțelese și acum meren ca o invitație frățască la dărnice și solidaritate. — virtuți prin care neavul nostru strălucește, neîntrecut, printre celelalte popoare din lume.

POLITICA TURCIEI. Acum nimeni nu mai are motiv suficient de a se îndoi relativ la politica Turciei. Fără să fi fost popor materialist, poporul turc nu a făcut în trecutul său istoric abuz de romantismul confuz, care a prăbușit multe realizări în viața popoarelor mari din lume. Poporul turc a intrat în istoria modernă cu un instinct al orientărilor desăvârșite, elare, adică cu facultatea spirituală de a vedea precis și curajos pozițiile cele mai favorabile dezvoltării sale materiale și politice. Oprindu-se cu hotărâre la principiul neutralității constante, loiale și integrale, conducătorii Republicii turce, și-au dobândit dreptul și prestigiul de a fi — măcar și în principiu — arbitrii respectat al tuturor națiunilor beligerante. Și asta din cauza că prestigiul arbitralului provine nu din mărima și vehemența forței lui materiale, el în măreția splendorii sale morale. Politica Turciei este astăzi o adevărită echilibrare și spiritual

REZULTATELE OBTINUTE DE ATELIERELE ȘI INTREPRINDERILE COMUNALE DIN JUDEȚUL TIMIȘ-TORONTAL

REPARTIZAREA PE COMUNE. - FUNCȚIONAREA ȘI BENEFICIILE REALIZATE

Războiul, prin eforturile excepționale pe care le cere, imprimă întotdeauna, tuturor ramurilor de activitate, o situație necunoscută în timpuri normale, care se caracterizează în primul rând prin lipsa de brațe și apoi, prin posibilitatea pe care o dă celor rămași la rosturile lor -- ne referim aici în special la meșteșugari -- de a face speculă.

Pentru a evita situația, dăunătoare marelui masă a populației, d. Mareșal Ion Antonescu Conducătorul Statului a luat inițiativa de a înființa ateliere și întreprinderi comunale și județene, la început cu titlu de experiență, urmând ca apoi să fie generalizate.

D. general Constantin Deliceanu prefectul județului Timiș-Torontal înțelegând marea însemnătate a acestei probleme, a înbrățșat-o dela început cu toată căldura și a căutat, interesându-se personal de desfășurarea acțiunea pe teren, să facă din atelierele și întreprinderile comunale din județul Timiș-Torontal instituții de muncă vii și rodnice.

Punerea în funcțiune a acestor ateliere, în afară de completarea golului arătat mai sus, a realizat încă dela început, producere și desfacere pe prețuri ieftine a articolelor de utilitate curentă pentru autori tăți și pentru particulari, în deosebi pentru săteni; deschiderea drumului spre meserii a copiilor sătenilor și totodată creșterea de venituri bugetelor comunale.

sibilitatea procurării materiilor prime, la mijloacele de desfacere și în același timp la completarea golurilor nu la stânjenirea ateliereilor particulare, dacă ele există.

Bazându-se pe aceste considerente ministerul de interne a dat dispozițiuni insistente a se înființa: în regiunile păduroase: joagăre, ateliere de lemnărie, rotării, păpuși de lemn, etc. în regiunile pomicele: fabrici de marmeladă, magiun, uscătorii de fructe, etc. în regiunile bogate în pășuni și vite: fabrici de unt și brânzeturi. În regiunile unde se cultivă cânepa: ateliere de frânghierii, iar peste tot s'a recomandat creșterea viermilor de mătase, a iepurilor angora, înființarea fabricilor de cărămidărie, de plăci de ciment și tuburi de beton, luându-se seama de utilitatea practică și rentabilitatea acestor întreprinderi.

nicolaul Marc, Toș și Fratelia cismărie, în Ghiroda cojocărie, iar în Parța rotărie.

COMENZILE ȘI BENEFICIILE REALIZATE PÂNĂ LA ÎNCEPUTUL NOULUI AN

Deși aceste ateliere nu au decât câteva luni de activitate, totuși realizările de până acum ne dau convingerea că ele îndeplinesc un rol extrem de important în viața economică a comunei rurale.

Și aceasta o putem deduce din următoarea situație asupra comenzilor și beneficiilor înregistrate la sfârșitul anului 1943.

Totalul general al comenzilor la atelierele comunale a fost de 4.988.953 lei, iar beneficiul realizat a fost de 8.175.373 lei.

La întreprinderile comunale comenzile au atins cifra de 30.603.677 lei, beneficiul fiind de 8.822.854 lei.

Ministerul Afacerilor Interne a investit în aceste ateliere și întreprinderi comunale, din fondul comur 700.000 lei, iar comunele din bugetul lor 27.000.000 lei.

Valoarea materialului aflat în depozit la sfârșitul anului era de 1.347.000 lei.

Organizarea și funcționarea ateliereilor

Atelierele și întreprinderile comunale, prin însăși denumirea lor, trebuiesc să fie ale comunei, adică localul inventarului, materiile prime să fie proprietatea comunei.

În felul acesta s'a căutat a se înlătura camuflarea unor ateliere particulare și transformarea lor în pseudo-ateliere comunale, numai pentruca proprietarii sau conducătorii acestor ateliere să poată beneficia de avantajile legii de organizare a ateliereilor comunale, care prevede: scutiri de impozite, mobilizare pe loc pentru lucru, fond de rulment și eventuale subvenții pentru ucenici, dela comună.

În afară de asta s'a pus o deosebită grijă în alegerea felului ateliereilor, adică adaptarea atelierului sau întreprinderii la situația locală, adică la nevoile populației, la

posibilitatea procurării materiilor prime, la mijloacele de desfacere și în același timp la completarea golurilor nu la stânjenirea ateliereilor particulare, dacă ele există.

Bazându-se pe aceste considerente ministerul de interne a dat dispozițiuni insistente a se înființa: în regiunile păduroase: joagăre, ateliere de lemnărie, rotării, păpuși de lemn, etc. în regiunile pomicele: fabrici de marmeladă, magiun, uscătorii de fructe, etc. în regiunile bogate în pășuni și vite: fabrici de unt și brânzeturi. În regiunile unde se cultivă cânepa: ateliere de frânghierii, iar peste tot s'a recomandat creșterea viermilor de mătase, a iepurilor angora, înființarea fabricilor de cărămidărie, de plăci de ciment și tuburi de beton, luându-se seama de utilitatea practică și rentabilitatea acestor întreprinderi.

CONSTATARI PE TEREN

Atât d. prefect general Deliceanu cât și funcționarul care se ocupă cu lucrările de organizare a acestor ateliere d. dr. Aurel Corui, în cercetările pe teren au putut constata atât modul de activitate, în desfășurarea zilnică, cât și unele greutăți pe care le întâmpină în dezvoltarea lor atelierele și întreprinderile comunale.

Astfel subliniem lipsa de ucenici, datorită faptului că populația fiind înstrăinată refuză să-și dea copiii la meserie. Din cauza aceasta va fi nevoie să se recruteze ucenici din județele învecinate. Noi credem că cea mai bună soluție ar fi aducerea în aceste ateliere a copiilor de moși, care în majoritatea cazurilor colindă cu praista cu fluere din oraș în oraș, fără niciun rost și fără nicio perspectivă de viitor.

Se mai pune problema lipsei materiilor prime, în special pentru atelierele care lucrează cu materii prime blocate și în special la materiile furnizate de O. R. A. P.

Lemnul deasemeni este greu de procurat, pentrucă depozitarii refuză vânzarea și facturarea la prețurile oficiale. Acestea toate, bine înțeles, vor fi cu timpul soluționate în așa fel ca gândul bun al d-lui Mareșal Antonescu să poată avea o completă împlinire.

CONST. JALEȘ

Situația în județul Timiș-Torontal

La început, cu meste și firese s'a căutat ca numărul acestor ateliere să fie cât mai mare. Cu timpul s'a constatat însă că în unele regiuni, mai bine zis în unele centre rurale, ele nu au putut rezista și au trebuit desființate, rămânând numai acelea care au putut satisface măcar unul din următoarele scopuri: utilitatea pentru locuitorii prin desfacerea de produse ieftine, creșterea de ucenici dintre fiii țăranilor, sau procurarea de venituri comunale. Așa se explică faptul că din numărul total al ateliereilor înființate la început, astăzi nu avem decât 41 de întreprinderi comunale și 22 de ateliere.

Întreprinderile comunale se prezintă astfel: o uzină electrică, patru cazane postru

fiert rachiu, cinci pepiniere, un ștrand comunal, patru măcelării, două tipografii și librării, patru prisăci de albina, trei fabrici de unt, brânzeturi, lăptării, două grădini de zarzavat, două forestiere, două crescătorii de iepuri angora, o fabrică de mături, două livadi de pomi, o basculă, un ferestru circular, două cărămidării, o carieră de piatră, un selector de semnețe, fabrică de tuburi de beton și o brutărie, adică douăzeci de feluri de întreprinderi.

Atelierele comunale sunt de următoarele feluri: cinci cismării, șase rotării, o tâmplărie, o frizerie, trei fierării, două tricotațe, un război, două electro-mecanice și o cojocărie.

fiert rachiu, cinci pepiniere, un ștrand comunal, patru măcelării, două tipografii și librării, patru prisăci de albina, trei fabrici de unt, brânzeturi, lăptării, două grădini de zarzavat, două forestiere, două crescătorii de iepuri angora, o fabrică de mături, două livadi de pomi, o basculă, un ferestru circular, două cărămidării, o carieră de piatră, un selector de semnețe, fabrică de tuburi de beton și o brutărie, adică douăzeci de feluri de întreprinderi.

Atelierele comunale sunt de următoarele feluri: cinci cismării, șase rotării, o tâmplărie, o frizerie, trei fierării, două tricotațe, un război, două electro-mecanice și o cojocărie.

In ce comune funcționează ateliere'le și întreprinderile

Întreprinderile comunale sunt astfel împărțite pe comune: în com. Buziaș o uzină electrică, în Bacova un cazan de fierț rachiu, în Sălagiu o pepiniere, în Ciacova un ștrand comunal și o pepiniere, în Dolaj o măcelărie, în Jebel o librărie, în Pădureni prisăci de albina, în Nerău fabrică de unt și brânzeturi, în Tomnatic cazan de fierț rachiu, în Vizejdia grădină de zarzavat, în Jumul-Mare întreprindere forestieră, în Cruceeni o crescătorie de iepuri angora și o măcelărie, în Giulvăz o măcelărie, în Folia o fabrică de mături, în Bobda livadă de pomi, în Cenci crescătorie de iepuri angora, în Checia ferestru circular, în Moritfeld cazan de fierț țuică, în Jimbolia pepiniere, în Fișiș basculă și întreprindere forestieră, în

Mașloc cazan de fierț țuică și livadă de pomi, în Satu-Mare măcelărie, în Lipova: cărămidărie, carieră de piatră și tipografie, în Becicherecul Mic selector de semnețe, Fratelia fabrică de tuburi de beton, în Ghiroda Nouă brutărie, în Moșnița vărzărie, în Utvin cărămidărie, în Satchinez lăptărie. În Iohanisfeld prisăci de albina, în Pecul-nou pepiniere, în Pesac pepiniere, iar în Di-niș și Macedonia prisăci de albina.

Atelierele: în comuna Lunga cismărie, în Cruceeni rotărie, în Gad tâmplărie, în Giulvăz frizerie și fierărie, în Poeni rotărie, în Partoș rotărie, în Șipet tricotațe, în Gherțeni tricotațe, în Semlacul Mare război electromecanic de țesut, în Herneacova cismărie, în Lucarț și Nadas fierărie, în Săn-

fiert rachiu, cinci pepiniere, un ștrand comunal, patru măcelării, două tipografii și librării, patru prisăci de albina, trei fabrici de unt, brânzeturi, lăptării, două grădini de zarzavat, două forestiere, două crescătorii de iepuri angora, o fabrică de mături, două livadi de pomi, o basculă, un ferestru circular, două cărămidării, o carieră de piatră, un selector de semnețe, fabrică de tuburi de beton și o brutărie, adică douăzeci de feluri de întreprinderi.

Atelierele comunale sunt de următoarele feluri: cinci cismării, șase rotării, o tâmplărie, o frizerie, trei fierării, două tricotațe, un război, două electro-mecanice și o cojocărie.

Alegerea noului episcop al eparhiei Argeșului

București, 17. (Rador.) — Ultima adunare a colegiului electoral pentru alegerea noului episcop al eparhiei Argeșului, s'a ținut Duminecă 16 Ianuarie. Întrunind 86 voturi, P. S. Iosif Cafton Sinaitul a fost ales episcop al eparhiei Argeșului.

Au rostit cuvântări cu acest prilej I. P. S. S. Nicodim, Patriarhul României, d. prof. Ion Petrovici, Ministrul Culturii Naționale și al Cuitelor, noul ales P. S. S. Iosif Cafton Sinaitul, iar la urmă, d. profesor Mihai Antonescu, vicepreședintele consiliului de miniștri

DE UNDE?

Viața îți pune de foarte multe ori în față probleme pe care cu toată truda, cunoștințele sau experiențele tale, nu le poți deslega.

Vezi de exemplu, cum din familii onorabile, cu un trecut de modestie și cinste, răsare așa ca într-un strat de flori, un scalete veninos, care-și ridică fără rușine capul și împrăștiie cu îngâmfare duhoarea insuportabilă ce înveninează trailul tihnit al celor din jurul său.

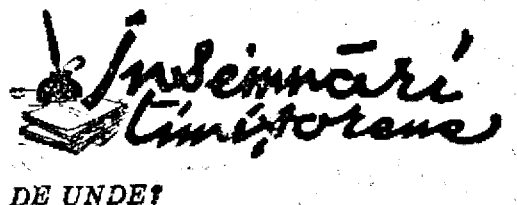
Sâmburele din care a răsărit scaletele l-a adus vântul, pasărilor, sau cormenii. De unde a răsărit însă răul în mijlocul familiei oneste și cumsecade?

Ereditatea, mediul, întâmplarea? ...

Această întrebare mi-a încolțit în minte atunci când am citit despre îndrăznețele isprăvi ale lui Liviu Câmpănu, care neavând decât 21 de ani, a ajuns până acolo, încât ca să înșele oamenii, să le stoarcă bani, a îmbrăcat și reverenda de preot catolic.

Izolată de societate, în umbra zidurilor unde stă acum, poate și el se întreabă: ce l-a îndemnat să facă ce a făcut?

(c. j.)

DACIA

AGRICULTURĂ
COMERȚ
INDUSTRIE

FINANȚE
MESERII
LEGI-DECIZII

AGENDA

Termene

21 Ianuarie 1944

— Ultima zi până la care se pot ridica în baza chitanțelor provizorii dela ghișeele de subscriere titluri de Imprumutul Războiului din 1941, precum și diverse titluri sau foi de cupoane de către aceia care au de primit astfel de acte de la autoritatea publică.

23 și 24 Ianuarie 1944

— În zilele de 23 și 24 Ianuarie a. c. se vor ține la secțiunea corpului contabililor din Timișoara, examene pentru trecerea la gradul de expert-contabil.

Licitații

21 Ianuarie 1944

— La primăria comunei Buntești, jud. Bihor, pentru vânzarea 4.283 fire de lemne, esență fag, în picioare.

— La Asociația Comunelor pentru deservirea Receaș, jud. Timiș-Torontal, pentru procurarea diferite materiale electrice.

22 Ianuarie 1944

— La Direcțiunea Geniului Aero-nautic din București pentru aarea în întreprindere a lucrărilor de instalarea unui racord electric arian în Garnizoana București.

24 Ianuarie 1944

— La Penitenciarul Militar Târgșor pentru vinderea diferite deșeurilor.

Miscarea firmelor

— PARTICIPAȚIA LA „COCȘERIA LUPENI”. La înființarea viitoare societăți de cocșerie proiectată a se înființa în Lupeni și la care statul va participa aducând ca aport mașinile și instalațiunile comandate în Germania, băncile particulare vor participa cu următoarele sume: Banca Românească: 32.220.000 lei. Banca de Credit Român: 16.060.000 lei. Banca Crissovloni: 6.310.000 lei. Banca de Scont a României: 6.680.000 lei. Aceste participații au fost aprobate conform prevederilor art. 38 alin. 4, din Legea bancară.

Oficiul Registrului Comerțului

Atrage atențiunea firmelor comerciale-industriale și bancare asupra faptului că trebuie solicitate mențiunile și înmatriculările și în special asupra: Art. 10 din Legea pentru înființarea unui registru al comerțului, care pretinde a se inserie și deci a se arăta în cererea respectivă: La administrații (membrii în Consiliu), cenzori, directori, etc. Numele, pronumele, data (anul, luna, ziua), locul (localitatea județului, țara) nașterii, naționalitatea și originea etnică, această ultimă conform art. 5 din Decretul-Lege No. 410-1941. Orice mențiune în registrul comerțului pentru care n'a fost fixat vre'un termen va trebui cerută în termen de o lună dela data actului sau faptului ce va trebui menționat, iar pentru hotărârile judecătorești în termen de o lună dela data pronunțării lor (art. 13 din lege). Societățile anonime și pe acțiuni sunt obligate a înalța și a depune pentru menționare în extras în registrul comerțului deciziunile adunărilor generale ordinare și extraordinare în termen de 15 zile la Oficiul Registrului Comerțului, cari vor fi publicate și în Monitorul Oficial. Acele deciziuni nu vor putea fi executate mai înainte de aducerea la îndeplinire a acestor formalități.

Inspectoratul Muncii cere întreprinderilor date asupra cooperativelor lor

În termen de 10 zile dela data luării la cunoștință întreprinderile industriale din țară și județ sunt obligate să furnizeze următoarele date Inspectoratului Regional al Muncii din Timișoara cerute de către Ministerul Muncii cu Nr. 99764 și anume: 1) Care întreprindere are cooperative, oficii de aprovizionare, economate pentru aprovizionarea muncitorilor; 2) data înființării legale sau inițiativa care a stat la bază, întreprinderea pe lângă care s'a creat; 3) Numărul salariaților pe care le-a servit în anul 1943; 4) Modalitatea finanțării — întreprinderea? Prin depuneri ale membrilor? Capital și fondul de rul-

ment; 5) Volumul total al aprovizionărilor anuale, (valori și cantități de materiale); 6) Modalitatea de distribuire și carnete etc; 7) Dispune de clădire proprie; 8) Cine suportă regia; 9) Cum se administrează; 10) Există și cantine pentru muncitori și familiile lor? Câți nu masa?; 11) Care sunt dificultățile întâmpinate; 12) Prețurile de desfacere sunt mici, față de cele legale etc; 13) Care sunt produsele ce se cer mai mult, care sunt insuficiente, de ce?; 14) Pierderi sunt? Dar încorecțiunile? Cum se pot evita; 15) Propuneri și observații personale cât mai amănunțite.

INFORMAȚIUNI

× **TURTE DE ULEI.** Sindicatul Industriilor Agricole Tărănești înștiințează pe posesorii de prese de ulei că s'a aprobat ca turtele din cota de 33 la sută rezervată Ministerului Agriculturii, înmagazinate până la 30 Octombrie 1943, să fie libere la vânzare.

× **TRANSPORTUL TANANTELOR NATURALE PE C. F. R.** Colțani, coaja de stejar și molift, nu va putea fi expediată pe calea ferată sau cu autocamioanele CFR, decât dacă scrisorile de trăsură poartă viza ORAP-ului.

× **MAJORAREA UNOR TARIFE DE CALĂTORI.** Se majorează cu 70% actualele tarife de călători, bagaje, câini și mărfuri precum și taxele accesorii, adică taxele de manevră și locațiune, aprobate prin Jurnalul Consiliului de miniștri Nr. 291 din 9 Mai 1943, pentru calea ferată particulară de interes local Brașov-Satulung, exploatăată de S. A. Căile ferate locale din Brașov.

× **LICHIDAREA DATORIILOR DIN CONVERSIUNEA AGRICOLĂ.** În urma înlesnirilor ce s'au adus în cursul anului trecut debitorilor săteni pentru lichidarea datoriilor din conversiunea agricolă, mulți dintr-aceștia au înțeles să profite de conjunctură și să-și achite datoriile, Unii le-au achitat integral. Din păcate, nu toți au înțeles ceea ce înșăși interesul lor le porunea, iar alții poate din motive binecuvântate, deși ar fi vrut, nu au fost în măsură să răspundă apelului ce li s'a făcut. În această situație este chestiunea lichidării acestor datorii.

× **IMPUNEREA LA CIFRA DE AFACERI.** Îngrășămintele chimice organice prevazute la art. 1723 alin a., b., c., d., e., f., g., h. i. din Tariful Unic al Cifrei de Afaceri, — începând dela 1 Aprilie 1943 sunt impozabile la cifra de afaceri cu cota de 3% cât și la impozitul excepțional 5%. Întreprinderile vizate, care nu au achitat după îngrășămintele menționate mai sus, impozitul pe cifra de afaceri de 3% și impozitul excepțional de 5%, sunt invitate a se prezenta de urgență la plata acestor impozite, la Administrația Financiară, contrar urmând a li se încheia cuvenite acte de contravenție.

× **CAFEA ARUNCATĂ ÎN FOC.** O statistică publicată la Buenos-Aires arată că începând din 1939 până la sfârșitul anului 1942 au fost arși în Brazilia 76.800.000 saci de cafea din pricina lipsei mijloacelor de transport.

× **STATISTICĂ.** În 1943 s'a făcut un recensământ al animalelor de curte în țară. Față de datele obținute în 1932 numărul lor a crescut astfel: vite cu 9%; porci cu 3%; În schimb a scăzut numărul: cailor nerechiziționați cu 9%, oilor cu 5%, caprelor cu 5%, păsărilor de curte cu 7%.

× **VIZAREA BONIERELOR ȘI FACTURIERELOR.** Ministerul Finanțelor a prelungit — pentru ultima dată — termenul pentru vizarea bonierelor și facturierelor, până la 31 Ianuarie 1944.

Cei ce nu se vor prezenta la viză până la suszisa dată vor fi considerați contravenienți.

× **STOCURI DE FAINĂ.** După unele informațiuni magaziiile morilor sunt aglomerate din pricina excesivelor cantități de făină albă și țărăte cari depășese cu mult nevoile consumului. În legătură cu aceasta s'a făcut propunerea să se modifice actualul regim, în deosebi în ceea ce privește procentele de extracție ale făinei și țărățelor, cât și prețul acestor produse.

× **CIFRA DE AFACERI.** Se aduce la cunoștință întreprinderilor supuse plății impozitului pe cifra de afaceri, fie pe baza de borderouri (micii meseriași: dogari, tâmplari, caretari, rotari, fierari, potcovari, lăcătuși, împietitori de răchită, cofetari, etc), că în viitor nu se vor mai prezenta la Biroul Impozitului pe cifra de afaceri al Administrației Financiare, cu registrele speciale și borderourile de plata impozitului pe cifra de afaceri, — ci se vor prezenta la plățile directe la Percepțiile respective de care aparțin fără viza organelor de constatare. Se atrage atențiunea întreprinderilor respective, că verificările făcute de organele de control, fiind numai ale fiscoului, acestea nu dau nici o descărcare întreprinderii verificate, în caz de susțragere sau neregulă și nu o dispensează de amenzile prevăzute de lege.

Regimul prestației pe anul financiar în curs

București, 17. S. P. P. transmite: În legătură cu regimul prestației pe anul financiar în curs, Ministerul Afacerilor Interne a dat unițiilor administrative următoarele dispozițiuni interpretative: vor fi scutiți de prestație ajutorii de primari sătești, magistrații și personalul C. F. R. aflat permanent în deplasare. Tariful de răscumpărare al prestației stabilit pe temeiul legii art. 173 din 22 Martie 1943 rămâne în vigoare fără a se aplica funcționarilor și pensionarilor publici.

Se menține însă dispoziția cu privire la răscumpărarea prestației de către cetățenii români ce locuiesc în România și evreii aflați la detașamentele de muncă obligatorie.

Tot ca interpretare a dispozițiilor prestației, prin militarii activi se înțeleg numai ofițerii, subofițerii și trupa în termen.

LEGI-DECIZII

Repertoriu

REGULAMENTUL Nr. 1 pe aplicarea legii de exploatare și de poliție a C. F. R. (Monitorul Oficial Nr. 16 din 13 Ianuarie 1944).

Texte-Comentarii

REGULAMENTUL LEGII DE EXPLOATARE ȘI POLIȚIE C. F. R.

În ultimul număr al Monitorului Oficial a apărut regulamentul pentru aplicarea legii de exploatare și de poliție a căilor ferate române, regulament care explică și întregeste legea respectivă. În primele articole se precizează că legea de aplicabilitate și se fixează că va norma în legătură cu cedarea către autoritățile publice a terenurilor necesare exploatărilor C. F. R.

Un capitol special se ocupă cu zona de incendiu, fixându-se delimitările respective.

În vederea prevenirii incendiilor se fixează anumite norme ce trebuiesc respectate de către proprietarii terenurilor vecine cu traseurile căilor ferate ca de exemplu: depozitarea recoltei la anumită distanță, tragerea de braze pentru apărare în jurul recoltelor, limitarea plantațiilor de păduri.

În art. 43 se prevede interzicerea minelor colorate de către vecinii traseurilor C. F. R.

Un alt capitol reglementează circulația pește liniile ferate, în zonele de viteză, bariere, etc.

Se prevăd sancțiuni în amenzi și închisoare pentru cei ce deteriorează instalațiile C. F. R.-ului și în fine se adaugă noi precizări în legătură cu transportul călătorilor, mărfurilor și bagajelor, ultimul capitol fiind acela în care se stabilește responsabilitatea personalului C. F. R.

ÎN ATENȚIUNEA ATELIERELOR DE LUCRĂRI METALURGICE: LĂCĂTUȘI, POTCOVARI, FIERARI, ETC.

Prin Decizia Ministerială No. 451.82 din 1 Noembrie 1943, s'a dispus ca începând dela data de 10 Noembrie 1943 micii meseriași din ramura metalurgică — potcovarii, lăcătușii, fierarii, etc. — cari până la 1 Aprilie 1943 au fost scutiți de plata impozitului pe cifra de afaceri, urmând să achite după toate cantitățile de metale cumpărate sau primite spre prelucrare, impozitul pe cifra de afaceri sub formă de taxa proporțională de 40%.

Plata taxei proporționale de 40%, va face lunar până în ziua de 10 a lunii următoare, pe bază de borderou întocmit în dublu exemplar, care va cuprinde toate facturile de cumpărare a metalelor, cum și toate cantitățile de metale primite spre prelucrare.

Aceste borderouri vor fi prezentate Administrației respectiv percepțiilor însoțite de facturi de cumpărare, iar pentru metalele primite spre prelucrare de notele de comandă, urmând a se pune pe fiecare borderou cât și pe facturi sau note de comenzi, câte o viză de încasare a taxei proporționale de 40%, după care facturile sau notele de comenzi și un exemplar din borderou, se vor restitui atelierelor în cauză.

Biciclete pentru
dame, domni și copii

în mare asortiment

la

TOMA SURLAȘ

Timișoara I, Str. Alba Iulia 2.

Inreg. Reg. Com. 292.737E/934. 1383-8

ZILNIC DE TOATE SI PENTRU TOȚI

— **REDACTIONALE.** Domnii corespondenți sunt rugați a-și trimite materialul săptămânal. Știrile trimise să fie scrise pe câte o singură pagină.

— **REGANIZAREA SOCIETĂȚII RELIGIOASE „SF. GHEORGHE” A ELEVILOR ȘCOALEI NORMALE.** Societatea religioasă „Sf. Gheorghe” a elevilor dela Școala normală de băieți din Timișoara, a fost reorganizată. Duminică 16 i. c. orele 9 dim., sub conducerea păr. diacon Aurel Olariu, catehet la această școală.

— **DELA ASOCIAȚIA PRIETENII UNIVERSITĂȚII.** D. Dr. Eugen Suciu, președintele Asociației Prietenii Universității din Cluj-Sibiu filiala Timișoara, a primit dela d. Dr. Gheorghe Ciupe, inspector general administrativ al regiunii XI. Timișoara, o scrisoare prin care cere să fie înscris ca membru fondator în Asociație. D. insp. gen. Dr. Gh. Ciupe a achitat în același timp și taxa de 5000 lei a acestei categorii de membri.

— **MAZARE PENTRU EXPORT.** Toți agricultorii cari dispun de mază „Victoria” sau „Verde” pentru consum și doresc să o vândă la export se vor anunța Sindicatului Agricol Timișoara în cel mai scurt timp. Spre a se evita oferta comercianților producătorii vor anunța cantitatea ce doresc să vândă și extinderea teritoriului pe care a fost cultivată.

— **ȘEDINȚA DIRECTORILOR CAMERELOR DE AGRICULTURĂ DIN INSPECTORATUL AGRICOL DIN TIMIȘOARA.** Conferința directorilor Camerelor de Agricultură din Inspectoratul Agricol Timișoara s'a ținut în ziua de 17 Ianuarie crt. la Arad, sub președinție d. Consilier Nicolae Popescu-Arad. La ordinea de zi a fost planul de cultură pentru primăvara anului 1944.

— **10% INVALIDI VĂDUVE ȘI ORFANI DE RĂZBOIU ÎN TOATE ÎNTREPRINDERILE INDUSTRIALE — COMERCIALE ȘI ATELIERE.** Inspectoratul regional al Muncii din Timișoara revine asupra comunicatului primit la plasarea invalizilor și a înființării biroului L. O. V. R. prin care se dau deosebite instrucțiuni asupra plății de până în 10% din totalul salariilor cu invalizi, văduve și orfani de războiu. Orice posturi vacante, se vor comunica în termen de 3 zile inspectoratului Muncii spre a decide asupra ocupării lor.

— **OPINCI DE GUMA PENTRU ȚĂRANI.** A sosit un mare stoc de opinci de gumă pentru țărani la Sindicatul Agricol din Timișoara. Prețurile variază între 860—1000 lei, după mărime. Cumpărăturile pot fi făcute de orice sătean aducând cu sine cartea de identitate.

— **CONFERINȚA LA ALIOȘ.** D. dr. Ioan Mitro, directorul Camerei de Agricultură Timișoara a ținut o conferință în cadrul de luminare a maselor dela țară în comuna Alioș. Dsa a vorbit despre „Temeinurile noastre în contra bolșevismului”.

— **VERIFICAREA BUGETELOR PĂȘUNILOR COMUNALE ȘI COMUNE.** Începând cu data de 20 Ianuarie bugetele pășunilor comunale și comune se vor verifica, la sediile Coalelor Agricole de către directorii și subdirectorii Camerei de Agricultură.

— **OBLIGATIVITATEA PREZENTĂRII MUNCITORILOR BOLNAVI LA CASA ASIGURĂRII SOCIALE.** Muncitorii bolnavi sunt obligați a se prezenta la Casa Asigurării Sociale chiar în ziua începerii lucrului, sau cel mai târziu a doua zi, contrar fiind în pericol să-și periclitaze drepturile bănești.

— **INVALIDI CU ȚINUTĂ NEDEMNĂ VOR FI PEDEȘIȚI.** Constataându-se că unii invalizi se prezintă autorităților ca și în public într-o ținută desordonată, cu uniforma de invalid ruptă, murdară și chiar deosebit de zdrențuită vădind o completă lipsă de grijă și cu ățene în portul de invalid, înjosind în fața lumii calitatea de invalid și de „Ales al Națiunii”. Se face cunoscut acestora că autoritățile de resort au primit ordine de a ridica și pedepsi conform dispozițiilor în vigoare pe cei ce cad în vină.

— **D. PRIMAR S'A REINTORS DELA BUCUREȘTI.** Dl. primar Dr. Ion Dobăgan, care, după cum se știe a participat la ședințele Colegiului electoral pentru alegerea episcopilor și arhiepiscopilor mitropoliți, s'a reintors la Timișoara reluându-și funcțiunile.

— **CONFERINȚA ȘTIINȚIFICĂ.** Marti, 18 Ianuarie 1944, orele 6 d. a. va avea loc în amfiteatrul „Traian Lalescu” dela Politehnica din Timișoara. Mihai Viteazul Nr. 1, conferința dlui dr. V. Părvulescu, prof. la Facultatea de Agronomie, Politehnica Timișoara, care va vorbi despre „VIAȚA ȘI ASPECTELE EI”. Fiind o conferință interesantă publicul timișorean este invitat a lua parte în număr cât mai mare. Intrarea liberă.

— **ORGANIZAREA UNEI EXPOZIȚII A ATELIERELOR COMUNALE.** Prefectura județului Timiș-Torontal a luat inițiativa organizării unei expoziții a atelierelor comunale. Expoziția va avea loc într-una din sălile prefecturii și din lucrările depuse acolo se vor alege lucrări pentru marca expoziției care va avea loc la București.

— **BENEFICIU REALIZAT DE ATELIERELE COMUNALE DIN JUD. TIMIȘ-TORONTAL.** În cursul anului trecut atelierelor comunale din jud. Timiș-Torontal au realizat un beneficiu de 5,733.000 lei.

A fost condamnat un om nevinovat O oare judeciara de acum 14 ani, clarificata in rata surii de apel din Timișoara

La 14 Septembrie 1930, în comuna Nicolini din județul Caraș, s'a aprins și a ars în înțelegere, aproape, gospodăria locuitorului Ioan Tămaș, fost primar al comunei. În ziua aceea, nici Ioan Tămaș și nici familia sa nu erau acasă. Focul, care amenința să aprindă tot satul, a fost localizat cu ajutorul sătenilor.

Cercetările postului de jandarmi au dus la concluzia că focul a fost pus de o mână criminală, fie din răzbunare, fie din interes, și la câteva zile autorul incendiului a și fost identificat și arestat. El era Ioan Mitra, din aceeași comună, care și-a recunoscut fapta și a mărturisit că a comis-o la indemnul proprietărilor Ioan Tămaș, în schimbul sumei de 5.000 lei, de care Mitra avea nevoie să plece în Franța. Ioan Mitra a declarat apoi că Ioan Tămaș avea tot interesul să-și ardă casa, care era asigurată la societatea „Transilvania”, din Sibiu, cu 300.000 lei și că intenționa să se mute la oraș.

Pe baza acestei mărturisiri și a altor mărturii, Ioan Mitra și Ioan Tămaș au fost arestați pentru crime de incendiu și condamnați apoi de tribunalul Caraș la câte un an recludiune. Sentința tribunalului a rămas definitivă, atât în apel cât și în recurs, iar cei doi condamnați și-au executat pedepsele în penitenciarul din Oravița.

UN OM CARE DESTAINUEȘTE O RĂZBUNARE PE PATUL DE MOARTE.

Ioan Tămaș s'a eliberat din închisoare în vara anului 1942. Ajungând însă în comună și se aduce la cunoștință că s'a descoperit autorul aceluiaș focului. În aceeași vară, în timp ce Ioan Tămaș se afla în închisoare, în comuna Nicolini a murit locuitorul Iosif Voinea. Înainte de a muri, Voinea s'a spovedit, conform obiceiului și a cerut preoțului să aducă la patul și de moarte 3—4 locuitori cărora vrea să le mărturisească, în mod public, o crimă de punere a incendiului, pe care a comis-o și pentru care au fost osândiți doi oameni nevinovați. Iosif Voinea a mărturisit totul în fața sătenilor V. Daman, Toma Ignea și Gheorghe Lazar, afirmând că el este autorul acestui incendiu, pe care l-a săvârșit pentru a se răzbuna pe Ioan Tămaș, care, pe când era primar, a răzbat să-l angajeze guard comună. Și s'a răzbat: a dat foc gospodăriei omului și l-a băgat și în pușcărie.

— **ȘEZATOARE.** La șezătoarea de versuri, suave și cântece atdelene, din 24 Ian. 1944, care se va ține la ora 17 în sala Palatului Cultural, își va da valorosul concurs și d. Iosif Vanceu dela Teatrul Național din Cluj-Timișoara, care va recita versuri patriotice.

— **PENTRU MUNCITORII BOLNAVI CARE NU SE POT DEPLASA LA CASA ASIGURĂRII SOCIALE.** Pentru muncitorii bolnavi la pat, care nu pot veni personal la Casa Asigurării Sociale, familia sau altă persoană apropiată se va interesa la Oficiul Asig. Sociale care merge la bolnav și va duce la domiciliul său carnetul de asigurare, însoțit de o adeverință, eliberată de patronul asiguratului. Se va observa în prealabil că atât în carnet, cât și în adeverința patronală să fie trecută adresa exactă a bolnavului. În cazuri excepționale se poate chema medicul fără adeverință patronală, numai cu carnetul de asigurare în care se va pune un bilet la pagina I cu adresa exactă a bolnavului.

— **CONFETAURE INDUSTRIALE.** La Inspectoratul Industrial a avut loc o conferință la care au luat parte conducătorii marilor întreprinderi din Timișoara.

— **ÎNTEPRINDERI ȘI ATELIERE COMUNALE.** În județul Timiș-Torontal funcționează 41 de întreprinderi și 22 ateliere comunale.

PRIMA INSTANȚA RAMĂNE LA ACEIAȘI PĂRERE

Pe baza acestei mărturisiri, în urma căreia Iosif Voinea a murit, dar pe care au dovedit-o cei trei martori, Ioan Tămaș a cerut tribunalului Caraș revizuirea procesului și achitarea lui de orice penalitate. Tribunalul Caraș, deslușind în fond procesul de revizuire a lui Ioan Tămaș, a socotit că relatarea de către martorii a mărturisirii lui Iosif Voinea, nefiind coroborată cu alte fapte sau probe s'o facă verosimilă, nu poate prin urmare ea însăși să constituie o probă de natură să răstoarne dovezile administrate în fața instanței de fond și, în consecință, a adus o sentință prin care cererea de revizuire a procesului a fost respinsă ca neîntemeiată.

CURTEA DE APEL DIN TIMIȘOARA REPARĂ ÎNSĂ EROAREA JUDICIARĂ.

Ioan Tămaș însă a atacat sentința tribunalului, în apel, la Curtea de Apel din Timișoara. Desbătând în fond acest apel, Curtea — în completul d-lor D. Ianculescu, Alex. Popăriaș, Al. Ență, procuror general d. Miroca Marinescu, grefier fiind d. Șt. Dumbravă — a adus, Vineri, următoarea decizie:

„Curtea admite apelul făcut de inculpatul Ioan Tămaș în contra sentinței penale a tribunalului Caraș, reformează această sentință, admite cererea de revizuire, reformează sentința penală din 10 August 1931 a tribunalului Caraș și îl achită pe Ioan Tămaș de orice penalitate în acest proces.”

Prin urmare, Ioan Tămaș, căruia i-a ars gospodăria și a fost condamnat și a executat un an închisoare, pe temelul mărturiei celui alt acuzat, Ioan Mitra, care nu a făcut nici cerere de revizuire, a fost acum, după 14 ani, achitat, condamnarea lui dovedindu-se a fi o eroare judiciară, dar, mai mult decât atât, rezultatul unor dușmăni din sat. La desbătarea procesului de fond, după Ioan Tămaș a fost condamnat, au depus mărturia, prin jurământ, că el este autorul incendiului, toți adversarii politici ai fostului primar.

Din această putem trage concluzia că se poate înșeca un proces cu aparență că este adevăr. Dar, adevărul tot iese odată și odată la iveală, chiar după 14 ani ca în cazul de față a lui Ioan Tămaș.

— **IMPORTANȚA CONFERINȚA DELA PREFECTURA JUDEȚULUI.** Sub președinția dlui general Const. Delicaru prefectul județului a avut loc la prefectură o importantă conferință cu reprezentanții celorlalte autorități din Timișoara.

— **PENSIONARE.** Dl. Vuia Alexandru șef de secție cu una gradatie la primărie Municipiului Timișoara a fost pus în retragere din oficiu pe data de 29 Febr. 1944.

— **MISCARE ÎN POLIȚIE.** Personalul polițienesc mai jos menționat s'a detașat în interes de serviciu, pe timp de 40 zile, la Poliția orașului Deva, după cum urmează: Sandor Gavrilă comisar dela Cheșora poliției Alba-Iulia, Domide Florian comisar ajutor dela Comisariatul de poliție Turda-Fr. Titu Mihai agent de poliție dela Detașamentul de poliție Războieni-Gară, Denis Aros agent de poliție dela Detașamentul de poliție Simeria-Gară, Pahonțiu Mihail agent de poliție dela Comisariatul de poliție Tebeș-Gară. Au fost puși în disponibilitate gardienii Ivănescu Petre dela Penitenciarul Oravița, Birău Gh. Dumitru dela Penitenciarul Lugoj.

— **DELEGAȚII ȘI TRANSFERĂRI LA FINANȚE.** Prin decizia Ministeriului Finanțelor Anghel Nicolae, perceptor de circ, dela Administrația financiară Severin a fost delegat să îndeplinească funcțiunea de controlor pentru urmărirea pe lângă aceiași administrație. Delegațiile de controlor pe lângă Adția financiară Timișoara, date dlor: Trifan Augustin, Rusan Silvestru, Leonida Gheorghe, Teoran Mihail, Tofeloașă Iosif subșefi de birou, Mihăilescu Toma și Ponta emal, perceptori de circ, rămânând să funcționeze la vechile posturi cu atribuțiile gradelor de dețin. Sasu Matei e transferat în interes de serviciu dela Adția financiară Brașov la Adția financiară Arad. Popăriaș Ion agent control dela Adția financiară Caraș e transferat la cerere în Adția financiară Timișoara. Femeia de serviciu administrativă Poneșcu Ana dela Vama Moldova Veche e transferată în interes de serviciu la Vama Craiova. Abașiev Petre agent administrativ de pe lângă Adția financiară Severin e destituit din funcțiune.

— **NUMERE DE ÎNGINERI AGRICOLI.** Ministerul Agriculturii și Domeniilor a numit pe dl. Rosca M. Gheorghe, inginer agronom, în postul de șef al Oficiului agricole din Plochis, de pe lângă Camera Agricolă Severin.

— **AVANSĂRI LA PRIMĂRIA TIMIȘOARA.** Dl. dr. Liviu Grozavescu a primit aviz favorabil spre a fi avansat la alegere dela șef de serviciu la subdirector. Dela SET au fost propuși la avansare la alegere: Barba Ana, Tomelcov Nada, Antaleșcu Liviu, Carliș Anasie, Bot Ioan, Iancovici Gheorghe, Marza Ioan, Morsă Emanuș, Potor Trifu, Cserny Susana; iar dela IET au fost propuși la avansare la vechime: Ciulea Gheorghe, Heich Mateiu, Bodea Gheorghe, Muresan Coriolan, Hossu Petru, Mihail Gheorghe, precum și un număr de 24 muncitori.

— **BIJUTERIILE LUI STAVISKI.** Zilele trecute au fost scoase la licitație bijuteriile confiscate dela marele exoroc Stavisky. Licitația s'a ținut la Bayonne și a fost excepțional de animată. S'au obținut sume destul de importante, din care se speră să se ceară nagubească măcar în parte pe cei răgubiți de operațiile „financiare” ale lui Stavisky.

— **ASISTENȚA MEDICALĂ GRATUITĂ LA NAȘTERE.** Institutul General de Asigurare a licheiat cu Ministerul Sănătății și Ocrotirilor Sociale o convenție prin care Institutul acordă asistență medicală gratuită la nașterea tuturor funcționarilor publici sau soțiilor membrilor Institutului.

— **D. PETRE POPOVICI RAMĂNE MAI DEPARTE ÎN FRUNTEA PRIMĂRII SĂNICOLĂUL-MARE.** D. Petre Popovici care urma să iasă la pensie, rămâne mai departe în funcțiunea de primar al com. Sănicolăul-Mare — Timiș.

— **NOUL PRETOR AL PLASE DEȚA-TIMIȘ.** D. Const. Militaru pretor în dispoziția Prefecturii Jud. Timiș-Torontal a fost repartizat la plasa Deț-Timiș.

ARADUL CULTURAL

Actualitatea arădană

Iar șoptele la ureche...

Așa-i Românul. Nu poate el să trăiască fără emoții. Vrea el așa, și gata. Ii trebuie emoții în toate clipele vieții sale. Dacă nu le are, și le face. Le sugerează prin năstrușnice născociri sieși și pe urmă și altora. De ce și-ar lăsa, în tihnă vecinul și de ce nu i-ar băga și lui un fier ars la inimă. O vreme oarecare s'a remarcat o liniște relativă și destul de cochilantă. Mai nou iar au început șoptelile la ureche. „Bineinformații” s'au pus iarăși la lucru. Vă dăm însă un sfat bun pentru liniștea Dvs. și a familiei D-voastră. Denunțați pe acești răfăcători ai Neamului, căci astfel vă serviți liniștea Dvs. proprie și apărați totodată și interesele Patriei. Denunțați-i fără milă! Au suficient loc în lagăre.

DOMNUL CONTROLOR. Speța controlorilor este foarte vastă. Și s'ar prea putea să existe și controlori peste controlori. Dar deocamdată re interesează numai „Domnul Controlor”. Un comerciant destul de cunoscut din localitate mi s'a plâns că numai poate răzbate din cauza atâtor inspecții ce i se fac zilnic. D-sa imi spunea, „un controlor iese și altul intră” și așa se țin lanț vizitele. L-am întrebat: și ce urmăresc acești „Domni Controlori”? Un răspuns precis n'am primit. Dar nu mi-a fost greu să mi-l dau eu singur. Or fi controlorii aceștia și vinovați după cum pot fi și oameni de treabă. Nu zic ba, nu zic da. Dar iarăși: mă întorc și zic: de ce se plâng comercianții de inspecțiile ce li se fac atât de „des”, dacă n'au nici o mustră pe căculă? Răspunsul nu-l voi da eu. Vă rog răspundeți singuri D-voastră la întrebarea mea! Sunt sigur că numai o singură frază se va da: „că și ei sunt vinovați”. În felul acesta suntem de acord. Avem de a face cu două categorii de cetățeni perfect identificate în scopurile ce urmăresc. A se trage unii pe alții pe sfoară. Cam așa stau lucrurile cu comercianții incorecți și cu „Domni controlori” cari umblă după mită. Cine n'are nimic pe suflet, acela nu se teme nici de fisc, nici de control și nici de disprețul opiniei publice. Contrar: cele scrise mai sus.

I. D. D.

Cum se prezintă activitatea I. O. V. R. la Arad

Despre activitatea pe care o depun societățile de binefacere din localitate în primul rând trebuie să amintim acum Consiliile de Patronaj, care în colaborarea cu celelalte societăți de binefacere s'au efortat despus de frumos de misuna ce le-a fost încredințată. Alături de aceste consilii, precum și de comitetele amintite mai sus pentru lumea I. O. V. în județul și municipiul Arad funcționează și comitetele comunale I. O. V. R., care funcționează potrivit instrucțiunilor Președinției Consiliului de ministri, publicat în Monitorul Of. Nr. 250 din anul 1942 și a instrucțiunilor date de către Casa I. O. V. R. din anul 1943.

Din cercetările pe care le-am întreprins pe teren și din rapoartele organelor de control ale prefecturii județului Arad reiese că

aceste comitate, peste 122 la număr, se află în plină activitate și aplică legile și ordinele în vigoare cu toată rigoarea și își îndeplinesc misiunea lor în aceste vremuri de grea răspundere pentru fiecare român cu toată conștiințiozitatea. Toate drepturile lunei I. O. V. se achită la mod regulat fiecărei persoane, iar greutățile în aplicarea legilor și a ordinelor momentan n'au servit în niciun caz. Toți șefii acestor comitate și birouri comunale își fac datoria cu toată trăgerea de inimă și caută să fie cât mai prompti în aplicarea ordinelor primite, pe care le execută fără întârziere și cu multă punctualitate. Acolo unde s'au găsit nereguli din partea au torităților județene s'a intervenit la timp și toate neînțelegerile au fost îndreptate pe loc și cu toată promptitudinea.

Cantine școlare în Arad și județ

Nu știu ce se face în alte părți, ori în alte județe în ce privește asistența socială. Ceeace însă am constatat la noi în Arad și județ, cu privire la noua ce se depune în ma mult decât la noi. Societățile de binefacere, cu oamenii de înmă în frunte își fac datoria cu sinceritate și cu multă dragoste frățească pentru a veni cât mai intens în ajutorul celor care au nevoie de o mână binevoitoare de frate înțeleptor. Pentru a învăța această muncă, dar la ales a arăta în mod precis organizate asistenței sociale și în județ (despre cea de la Arad s'a scris de mai multe ori în ziarul nostru), vom arăta că aci funcționează două cantine obștești precum și 89 de cantine școlare, unde elevii nevoiași precum și aceia care au avut nevoie de asemenea ajutor au primit zilnic alimente din belșug și foarte gustoase. Am avut ocazia de a vedea câteva dintre aceste cantine. Este cazul ca să arătăm că ele sunt dintre cele mai bine organizate, iar aceea care le conduce merită toată atenția și subliniată cu mare interesul educației micușilor (drasle ce le-au fost încredințate și de a celor scurte sunt atât de mult preocupate. Deasfel asupra felului cum funcționează aceste cantine, din partea organelor de control locale s'au dat referințe organelor în drept și s'a subliniat marea

frumoașă a corpului didactic primar, mai ales a celui care și-a făcut un punct de onoare din aceste activități etreșcolare. D. prefect general Sabina Bănciu nu odată și-a exprimat recunoștința sa față de persoanele indicate căroră și pe cale oficială le-a recunoscut abnegația și sârguința. În privința cantinelor școlare și a asistenței sociale în general, credem că nu exagerăm, dacă arătăm aci, că Aradul stă pe primul plan și că organele de control și administrative lucrează mână în mână cu populația civilă și cu societățile de binefacere, ceea ce merită la fel luare aminte.

Accident de circulație

Pe șoseaua ce vine spre Aradul-Nou s'a petrecut Joi un grav accident de circulație. Anume Iosif Lukasievici, de 47 ani, din Engelsbrunn, venind cu trăsura spre Arad, a fost lovit de un autocamion ce venea din spate. În urma loviturii trăsura s'a răsturnat, iar Iosif Lukasievici a fost rănit grav. Fiind transportat la spitalul Central, acolo i s'au dat îngrijirile necesare. Jandarmii din Arad au început cercetările de rigoare pentru a stabili responsabilitățile.

Din activitatea Consiliului de Patronaj județean

Recent ne-am ocupat în ziarul nostru cu munca ce se depune de către organele în drept pentru a da cea mai mare satisfacție tuturor acelor care au nevoie în primul rând de ajutorul autorităților și de acela al Consiliului de Patronaj. Rezultatele obținute pe teren sunt aci la Arad dintre cele mai elogioase. Și dacă nu s'a putut face tot ceea ce ar fi fost de dorit să se facă, asta firește nu cade în voința nimănui, căci persoanele chemate să ia măsuri au fost mai mult decât la datorie și și-au îndeplinit chemarea lor cu toată dragostea și cu toată trăgerea de inimă. Pentru a arăta cât de intens s'a lucrat în partea locală este îndea-juns să arătăm că numai în ultimele trei luni de zile s'au ținut mai bine de 234 de consfătuiri în cadrul Consiliului de Patronaj și la sfaturile comunale și anume două consilii s'au ținut la sediul prefecturii județului. 22 la sediul diferitelor preturi, iar alte 218 au avut loc la sediile comunelor rurale. Realizările făcute în acest interval de timp întrec orice așteptări și ele s'au bucurat de sprijinul tuturor oamenilor de bine dela noi care și-au dat concursul și oboluș lor pentru a fi cât mai mult în spiritul vremurilor de față. La fel au lucrat și consiliile municipale ale Asistenței Sociale, care la rândul lor s'au îngrijit de ajuto-

rarea tuturor cetățenilor lipsiți de pe întreagă rază a municipiului. Aci mai este cazul să amintim că aceste consilii au avut cel mai larg sprijin în societățile de binefacere din localitate printre care la loc de cinste trebuie să amintim numele Asociației de Cruce Roșie și aceea a Principelui Mihai, filiala locală, care s'au întrecut în a face cât mai mult bine și a fi cât mai de folos întregii populații nevoiașă. Aradul se poate mândri cu organizațiile sale de binefacere și dacă spunem că nu credem să poată fi egalat de alt oras, atunci fără îndoială că n'am făcut altceva decât am amintit adevărul și numai adevărul. Dar munca acestor consilii a fost și este mereu susținută de către școlile locale și corpul profesoral de toate gradele pre-

cum și de către organizațiile P. P. și E. E. care la rândul lor au făcut și ele totul ca să fie cât mai de folos acestor munci binefăcătoare și mult prea creștinești și umane.

Am arătat aci în câteva cuvinte succinte și foarte sumar cum se lucrează la consiliul de Patronaj al județului, precum și la acela al municipiului Arad, despre care într'un ultim număr din ziarul nostru am dat și date precise, însoțite de cifrele necesare spre a-i scoate în evidență cât mai mult rodnicia sa muncă și necesitatea existenței sale. Numai condus de oameni cu tragere de inimă și ajutate de membrii cumiști și bineintenționați, au putut aceste consilii realiza ceea ce s'a realizat dealfel.

-x-

Condamnarea unui bătaș

În Decembrie 1942, în timp ce săteauul Gheorghe Popa din Târnova, trecea pe drumul dintre Pâncota și Măderat, a întâlnit pe Ioan Ștan, căruiu fără niciun motiv i-a aplicat câteva lovituri puternice. Gheorghe Popa a fost dat în judecată și condamnat de către Judecătoria din Șiria la două luni in-

chisoare corecțională, 5000 lei amendă și 6000 lei despăgubiri civile în favoarea victimei. Făcând apel împotriva sentinței, tribunalul i-a redus pedeapsa la 5000 lei amendă și 3000 lei despăgubiri. Recursul făcut la Curte a fost respins ca nefondat.

-x-

Informațiuni

MĂCELAR CONDMANAT

Atanasie Novaceni și soția sa, măcelari în Variagui, au fost trimiși în judecată pentru că au vândut slanina cu 500 lei/kg și n'au eliberat roțe de plată clienților. Instanța specială pentru combaterea sabotajului, i-a condamnat la câte 6 luni închisoare cu suspendare.

CONDAMNAT PENTRU LUZIUNI

Ioan Belca din Baia de Criș a fost dat în judecată pentru că a injurat și a lovit de mai multe ori pe femeia Maria Ciama din aceeași localitate. Judecătoria din Baia de Criș l-a condamnat la o lună închisoare și 2000 lei amendă, cum și 1000 lei despăgubiri civile. Făcând apel, tribunalul din Brad a majorat cifra despăgubirilor la 8000 lei. Curtea a respins ca nefondat apelul făcut de condamnat.

CONDAMNATE LA INCHISOARE PENTRU CALOMNIE

Femeile Lina Matei și Sofia Matei din comuna Ubăsești, județ Harghăoara, au fost condamnate la câte o lună închisoare și câte 1000 lei despăgubiri civile, deoarece au fabricat diferite calomnii la adresa învățătoarei Elena T. Moise din acea comună. Făcând apel la Curte, aceeași a confirmat sentința tribunalului.

SĂ FACI SERVICIULI CLIEŢILOR

În cursul anului trecut, băiatul soției lui Ștefan Szilvasi din Pecora a fost, din anumite motive, arestat și deținut la penitenciarul din localitate. Mama băiatului s'a adresat avocatului Petre Ionescu, rugându-l să facă o cerere pentru eliberarea băiatului. Acesta a făcut cererea, care a fost admisă pe lângă depunerea unei garanții de 5000 lei. Avocatul a depus suma din banii lui, iar băiatul a fost pus în libertate. Cerând ramei lui banii, aceasta a refuzat pe motivul că ea nu l-a încredințat cu facerea cererii de punere în libertate. Avocatul a dat-o în judecată, iar ea a jurat în fața instanței că nu l-a încredințat să facă cererea de punere în libertate și nici să depună garanția. Urmarea acestei afaceri a fost că numita, trimisă în judecată pentru jurământ a fost condamnată de tribunal la 6 luni închisoare corecțională și 2000 lei amendă. Făcând apel împotriva sentinței, Curtea a redus pedeapsa la 5000 lei amendă.

CONDAMNATA DE DOUA ORI ÎN ACEIAȘI ZI

Esztera Kocsis din Arad a fost condamnată la 10.000 lei amendă pentru că a înșelat cu 105 kg grâu pe femeia Elisabeta Burvar. Tot atunci, Esztera Kocsis a fost condamnată la trei luni închisoare pentru că, printr-o scrisoare, a amenințat cu moartea pe Ludovic Merrath din Mivreșel.

— **ACCIDENT MORTAL.** Joi după amiază, pe la orele 16, Ana Ianciciciu, de 83 ani, din B-dul Drăgălina Nr. 2, eșind în curte a căzut și și-a fracturat ambele picioare. Transportată la Spitalul Central, în urma rănilor suferite, a încetat din viață.

— **S'A TRANSFORMAT ÎN COMERCIANT DE LEMNE.** David Pascu din Dezna, a fost condamnat la 10.000 lei amendă, pentru că având o convenție cu firma „Focus” din localitate să-i livreze o anumită cantitate de lemne, luând în contul lor și 57.000 lei. David Pascu însă n'a livrat nici o bucată de lemn. Fiind trimis în judecată, a fost condamnat la 10.000 lei amendă și obligat să restituie firmei suma luată aconto.

— **TREI LUNI INCHISOARE PENTRU AMENINTARE.** Martin Bartoș din dela ferma Ceala a fost condamnat la trei luni închisoare corecțională, pentru că în 1939 a amenințat cu moartea pe Teodor Gabor tot dela acea fermă.

SOCIAL - ECONOMIC

NICA PUBLICITATE

5 lei cuvânt apare în fiecare zi. Anunțuri se primesc la Administrația ziarului în Str. Mărășești Nr. 1. Telefon Nr. 11-28.

Caut camera mobilată pentru 1 Ianuarie medic sublocot. Adresa la ziar.

Colegiul Militar Arad Piața Luptei 2-4 angajează bucătari sau bucătăreasă cu carte de meșter, cu un salariu lunar de lei 8000, plus casă, lumină, lemne și apă gratuit pentru acei ce vor locui în localul colegiului. Acei ce vor locui în oraș vor primi un plus de 25% din salariul brut. Doritorii se pot adresa zilnic colegiului.

De vânzare un planșer cu patru pesaje în stare bună. Informațiuni se pot primi la Mihai Pünkösdi, Satul Lung Nr. 100, jud. Brașov.

Redacția ziarului „DACIA” pentru Arad, caută funcționară cu practică de birou. A se adresa în fiecare zi la sediul redacției Arad, str. Mărășești Nr. 1, Telefon Nr. 11-28.

Caut cameră mobilată cu intrare separată. Adresa la ziar.

CAUT două camere goale pentru birou în centru. Adresa la ziar.

CAUT bucătăreasă perfectă. A se adresa la ziar.

Se caută vânzător de ziare cu câștig bun. Adresa la ziar.

Atelier de Cismărie Ion Creșu din Arad. Str. Brătianu Nr. 8, caută un lucrător bun, de origine etnică română.

Direcțiunea Școlii de Ucenici din Arad, Str. Episcopiei Nr. 22, caută o pedagogă (post bugetar) cu salariu de lei 9500 lunar.

Direcțiunea Școlii de Ucenici din Arad, Str. Episcopiei Nr. 82, caută o femeie sau om de serviciu (post bugetar) cu un salariu de lei 5700 lunar.

Se caută urgent servitoare de preferință mai tânără, cu acte în regulă și salariu bun. Se va prezenta în fiecare zi la doamna Epure Arad, Str. Dr. Ștefan Cicio Pop Nr. 14, etajul II.

CARUCIOR adănc pentru copii de vânzare. Firma MIMOZA, Str. Brătianu Nr. 2. TUTUNGERIE caută vânzătoare rutină cu garanție, Bulev. Reg. Maria Nr. 21.

ASI SCHIMBA pământul meu din Ungaria 20 jugăre cu pământ în România. Str. Memoratului Nr. 19. Arad, Murceșei.

RESTAURANTUL CENTRAL din Ineu, județ Arad, angajează imediat 2 chelneri cu ramiză sau cu plată fixă.

MARE TESATORIE. caută maștri țesători cari sunt apoi apti să conducă războaie mecanice: simple, revolver și cu șcheft. Se vor prezenta numai cei ce corespund acestor cerințe, având o practică îndelungată. Ofertele scrise nu mâna proprie, cuprinzând datele exacte de activitatea de până acum, se vor prezenta sub „Tesătorie” 43-78, la Reclama, Agenția de Publicitate, Arad, Str. M. Eminescu Nr. 4.

Pentru Monitorul Oficial București primim și garantăm apariția la timp, convocări de adunări generale, bilanșuri și alte publicațiuni. Abonamente pentru Monitorul Oficial și prelungiri de abonamente

RECLAMA

Agenția de publicitate. Arad, Strada Eminescu Nr. 4, Telefon Nr. 17-11. Comenzi Postale din provincie le satisfacem la timp.

Industria Textilă Arădană S. A.
angajează țesători și țesătoare

Cinema „FORUM” Arad
Repr. la orele 3, 5, 7 și 9 fix. Tel: 20-10

Un film mare
Puntea de cristal
Cei mai mari artiști
Puntea de cristal
Un succes mondial
Puntea de cristal
cu ROSSANO BRAZZI — ISA POLA — FILIPPO SCELZO

Cinema URANIA Arad
Telefon: 12-32.
Cinema de premiere, Ton și proiecție ireproșabilă, Sala încălzită

A Z I I
Marele film francez!
Cel mai mare actor francez în profunza dramă
LISE DELAMARE, HARRY BAUR, MONIQUE JOYCE
in
Păcatele tinereții
Repr. la 3, 5, 7 și 9 fix.

Cinema CORSO Arad Telefon: 23-64
Repr. 3, 5, 7, 9 fix, Jurnal nou.

O dramă de frumoasă ținută etică, a cărui valoare artistică a făcut obiectul unor elogii puțin obișnuite în presa germană
Fata mărilor
Interpretarea furnizată de BRIGITE HORNEY și de PAUL WEGENER s'a bucurat de aprecieri deosebite

CINEMA ROYAL ARAD
Difuzarea sonoră excelentă. — Sala bine încălzită.
STRADA ALECSANDRI 2

„Un film mai dinamic decât Brigada 41”
Curierul de Sud
cu Pierre Richard Wilm, Jany Holt și Charles Vanel
Inceputul reprezentațiilor 3, 5, 7 și 9.
In zilele de Dumineci și sărbători. Mati nou la ora 11 cu intrare generală de lei 60

GAICEAN GHEORGHE
Magazie și atelier de împletituri de nule
Diferite coșuri și geamantane de nule ARAD, Strada Meștanu Nr. 8.

CALEIDOSCOP
FARMACII DE SERVICIU
18 IANUARIE 1944
Onescu, Eul Regina Maria. Tel.: 12-81.
Angel, Piața Catedralei 16. Tel.: 15-30.
Mumuianu, Calea Auroi Viaticu 90. Serviciul permanent

CINEMATOGRAFE
16 Ianuarie 1944
FORUM: Puntea de Cristal
URANIA: Păcatele tinereții.
CORSO: Fata mărilor.
ROYAL: Curierul de Sud.
ARO: Feticire cu bucluc.

SPORT
Tot despre F. C. Arad

După cum am mai arătat, în localitate nu s'a pus niciodată problemă înființării unui club care să poarte numele de F. C. Arad, adică Football Club Arad, după cum a fost arătat acest lucru într'un ziar din capitală, cu care fără îndoială n'avem de gând să polemizăm sub nicio formă și nici să-i discutăm posibilitățile de informațiuni. Ceeace știm noi, care ne ocupăm de mai bine două decenii de sportul românesc de la această graniță, e că nimeni până în prezent, vorbesc bineînțeles de oameni cu răspundere și chemați să se pronunțe în numele sportului local nu s'a gândit vreodată ca să desființeze ceea ce este și să facă altceva în locul grupărilor existente. Ceeace este mai mult ca sigur e că sportivii arădani sunt dorinți de a revivia și grupările care deocamdată și-au redus activitatea din cauza războiului actual, iar nu desființarea grupărilor în ființă care de bine de rău fac totuși față onorabilă sportului nostru arădan. Acestea este adevărul și nu altul. Cine s'a grăbit să arunce asemenea idei în discuțiune cu nu știm ce scop, acela s'arită dincolo de cal, acela nu este în clar cu ceea ce este într'adevăr la Arad și ne ce anume baze sunt înființate grupările de aci. Pentru niciun sportiv adevărat dela noi nu s'a pus problema cine să participe în viitorul Diviziei Naționale A, care după cum s'a amintit s'ar pozează cu încercarea de la toamnă reluare mult problematică și nedonită pentru moment nici de omniștate mai buna din capitală, pentru motive pe care nu le mai discutăm aci. Suntem în momentul de față în războiu și încă într'un războiu pe viață și pe moarte. Orice plan prea îndepărtat d'aci poate cădea în orice moment, după cum însăși reluarea Diviziei Naționale A, cu începere dela toamnă tot atât de problematică poate să fie, cu orice alt plan din domeniul sportiv de sub orice ramură. Până una altă este bine să se știe că nici Gloria și nici Crișana CFR nu se gândesc să-și desfășoare cadrele sale de dragul unui program care se poate năruie în fiecare moment. Și asta nu pentru că n'ar fi bine să existe la Arad o puternică grupare numai de football, ci din alte considerențe cu mult superioare unei asemenea dorinți, ori dacă vreți unei vanități locale poate prea puțin justificată. Aradul nu are nevoie de secții sportive efemere, ci de grupări cu trecut și bine distincte, care își au menirea lor din toate punctele de vedere și care nu se bazează numai pe 11-16 jucători de football, ca vroicșii și poate chiar prea puțin sportivi.

— ALT COMERCIANT DE LEMNE. Vespasian Popovici din Săvârșin a ridicat dela Ioan Dobre 75.000 lei, promițând că în schimb îi va livra o anumită cantitate de lemne. Vespasian Popovici a cheltuit banii, iar lemnele nu le-a livrat nici până acum. Fiind trimis în judecată, a fost condamnat la 10.000 lei amendă și obligat să restituie suma ridicată ca avans.

MULTIMĂ O RĂ

Situația fronturilor

Dela cartierul general al Führerului, înaltul comandament al forțelor armate germane comunică:

La nord-est de Kercî și la capul Nicopol au dat greș repetate și puternice atacuri sovietice.

La nord-vest de Kirovograd inamicul a atacat, din nou, cu puternice forțe de infanterie și tancuri. El a fost oprit, în lupte crâncene. O pătrundere făcută zilele trecute a fost închisă, prin contraatac.

În spațiul de la est de Chaskoff, un atac propriu dat prin surprindere a cauzat inamicului pierderi deosebit de mari. Mai multe atacuri de degajare ale munitiilor au fost respinse. La sud-vest de Pogrebișce, contraatacul propriu a câștigat teren în ciuda rezistenței crâncene a inamicului.

În luptele dela vest de Berdicew inamicul a pierdut, în ultimele două zile, 116 tunuri, numeroase autocamioane de transport, tancuri și alt material de război.

Din sectorul dela Nowograd—Volinsk și la vest de Sarny se anunță activitate de luptă locală.

În sectorul de luptă dela vest de Reșița, trupele noastre au respins, prin contraatac, grupurile de atac al sovieticilor, care au trecut peste Pripet.

La sud-est de Vitebsk sovieticii au atacat, din nou, cu forțe puternice. O străpungere a fost zăvorâtă.

La nord-vest și nord de Nevel, cum și la nord de lacul Ilmen, sovieticii au continuat să atace. În câteva locuri, inamicul a pătruns, dar a fost alungat, prin contraatacuri.

La sud de Leningrad, sovieticii au trecut la atac sprijiniți de avioane de luptă și formațiuni blindate. Ei au fost respinși.

Guvernul din Ciung-king a chemat sub arme studenții și elevii de liceu

București, 17. — S. P. P. transmite: Din Ciung King se află că în timp ce până acum în China ciungkingheză studenții și elevii de liceu erau scutiți de serviciul militar, guvernul de astăzi a dispus și chemarea acestora sub arme.

Banțele partizanilor din nordul Italiei lipsite de sprijinul aliaților au fost silit să se dizolve

Roma, 17 (tp.) — Corespondentul agenției Transkontinent Press din Roma află din sursă competentă, după cum se altfel se declară în mod uniform și de către călătorii din regiunile din nordul Italiei, că activitatea bandelor de partizani italieni a fost simțitor redusă în cursul ultimelor săptămâni. Cercurile locale constată mai multe cauze în legătură cu această activitate. Prima cauză esențială este executarea unui control sever de către trupele germane în regiunile perfect demarcate, precum și supravegherea acestor localități prin poliția fascistă. Se poate afirma, după părerea cercurilor locale, că activitatea bandelor, care operează în comun a fost stăvilită complet. Au mai rămas numai un mic număr de partizani, pe lângă cari apar ici și colo bandiți în toată regiunea, cari atacă călătorii spre a-i jefui. Cel de al doilea motiv pentru această scădere a activității bandelor este faptul, că în urma lipsei de arme, muniții și alimente, care până în prezent le parveneau din partea aliaților și pe cari astăzi nu le

MARI SUCESE GERMANE DE APĂRARE PE ÎNTREGUL FRONT DE RĂSĂRIT

-- Autodizolvarea bandelor de partizani din nordul Italiei --

mai pot primi din motive ce trebuie să rămână un secret militar, banțele se văd nevoite a se dizolva și a-și înceta astfel activitatea.

Englezii despre măsurile de trupe germane

Lisabona, 17 (tp.) — Ziarul „News Week” scrie că în momentul de față germanii au mai multe trupe masate în sudul Franței, Italia, în Balkani, în Creta și în insulele Dodecanezului, decât au aliații în toate țările mediterane. În restul Franței, în Olanda și în vestul Germaniei, germanii au, după toate pro-

babilitățile, mai multe trupe decât au aliații acum în Marea Britanie pentru începerea ofensivei. În aceste cifre nu sunt socotite, scrie ziarul, rezervele centrale ale Reichului, care se cifrează poate la mai mult de 60 divizii, sau trupele pe care ar putea la un moment dat să le retragă de pe frontul de est.

Trupe SS de mahomedani în Bosnia, Herzegovina și Albania

Berlin, 17 (tp.) — Ziarul „Völkische Beobachter” se ocupă astăzi într'un articol de voluntarii mahomedani, care au fost instruiți în Germania și au format Lupte de SS în Bosnia, Herzegovina și Albania, unde luptă, alături de camarazii lor germani, în contra bandelor de partizani. Fiecare companie este însoțită de

un preot musulman și se dă cea mai mare atenție ca aceste trupe să fie aprovizionate conform prescripțiilor coranului. Conducătorii trupelor de voluntari SS din Bosnia și Herzegovina se trag din aceleași regiuni ca musulmanii pe care-i conduc. Înțelegerea dintre conducători și conduși este perfectă.

Măsuri luate în Franța în urma intensificării atacurilor aeriene aliate

VICHY 17. (Ep.) Intensificarea atacurilor aeriene aliate împotriva Franței, a determinat autoritățile franceze lucrările tuturor spitalelor și clinicelor în vederea posibilității tratării maximum de răniți posibili. S'ar luat toate măsurile

pentru a putea executa operațiile în decurs de 6 ore după un bombardament. Depozitele de instrumente medicale sunt înființate. Pentru intensificarea acestei activități vor fi formate grupe de ajutor de chirurși.

Un protest al ministrului englez pe lângă Vatican

VATICAN, 17. (Ep.) Atacul aerian anglo-american de Vineri asupra Romei a avut ca urmare un protest al ministrului plenipotențiar englez pe lângă Vatican, Francis Osborne. După cum se comunică din cercurile din Vatican, protestul nu a fost cauzat de însăși atacul aerian ci de atitudinea ridicolă a ministrului britanic care a provocat râsul câtorva grădinari din Vatican. Aceștia lucrau în grădina Vaticanului când au sunat sirele iar ministrul plenipoten-

țiar britanic care se plimba în grădina a luat-o la fugă în mare grabă spre catedrala Sf. Petru. Disperarea cu care alunga englezul pentru a-și salva viața a provocat hohotul de râs al grădinarilor. În momentul când ministrul plenipotențiar a interzis râsul, acestora a mărit și mai mult hilaritatea grădinarilor. Imediat după întâmplare secretarul legației britanice a ridicat protest pentru atitudinea lipsită de respect al grădinarilor. Au fost ordonate cercetări în această cauză.

Un avion străin a bombardat pe neașteptate Londra

LONDRA, 17. (Ep.) O misterioasă explozie s'a produs Vineri seara într'un district din Londra. După știrile de până acum au fost ucise 6 persoane și 25

Răspunsul Rusiei Sovietice la declarația guvernului polonez La Moscova domnește părerea că guvernul polonez nu dorește normalizarea raporturilor

GENEVA, 17. (Rador) După cum anunță serviciul britanic de informații, agenția sovietică de informații „Tass” a publicat răspunsul oficial la declarația guvernului polonez.

În acest răspuns se spune că declarația poloneză nu poate fi interpretată decât ca un refuz al „liniei Curzon”.

În rezumat, se spun în acest răspuns oficial următoarele: Ca răspuns la declarația pe care guvernul polonez a făcut-o la Londra la 15 Ianuarie, agenția TASS este autorizată a comunica următoarele:

În sus zisa declarație poloneză chestiunea recunoașterii „liniei Curzon”, ca frontieră sovieto-poloneză, este orolită cu îndemănare, fiind ținută sub tăcere, ceea ce nu poate fi interpretat de cât ca un refuz al „liniei Curzon”. În ceea ce privește propunerea guvernului polonez de a începe negocieri oficiale între el și guvernul sovietic acesta din urmă este de părere că o asemenea propunere are de scop inducerea în ercare a opiniei publice, căci este lesne de înțeles că Uniunea Sovietică nu este în măsură a începe negocieri oficiale cu un guvern cu care relațiile diplomatice sunt rupte. Cercurile sovietice doresc să se fixeze faptul că relațiile diplomatice cu guvernul polonez au fost rupte din cauza unei greșeli a guvernului polonez, și anume din cauza periclitării sale active la campania inamică antisovietică a germanilor, în legătură cu pricinile asasinatului dela Katyn.

După părerea cercurilor sovietice împrejurările menționate mai sus, dovedesc că actualul guvern polonez nu dorește să stabilească relații de bună vecinătate cu sovietele.

au fost rănite. Afară de aceasta au fost avizate o serie întreagă de clădiri iar geamurile caselor au fost sparte într'un treg cartier. După cum rezultă din cercetări este vorba de două bombe aruncate dintr'un avion. Acest avion s'a apropiat pe nesimțite fără să intre în funcțiune sirenele sau artileria antiaeriană.

Ce declară cercurile militare germane în legătură cu bombele aruncate asupra Londrei de un avion necunoscut

BERLIN, 17. (Ep.) În cercurile militare germane nu se comentează până în prezent știrea răspândită de agenția Reuter după care Vineri ar căzut în cartierele Londrei două bombe și că apropierea unui avion inamic nu a fost deloc observată. La o întrebare reprezentantului agenției Ep făcută cercurilor bine informate, dacă este vorba eventual de un nou bombardier german tip fulger s'a răspuns printr'o ridicare a umărului. Bombardierul fulger după cum se știe a esit la iveală în urma unei discuții de presă cu privire la aviația germană, fără să se fi dat amănunte asupra lui.

Apărarea antiaeriană germană se întărește necontenit

Berlin, 17 (Ep.) — Specialiștii militari germani văd în desfășurarea atacului aviației britanice de Vineri înainte de toate împotriva Germaniei centrale, un nou succes al apărării germane care se întărește necontenit. După prezentarea germană forțele de apărare antiaeriane au reușit din nou să stănjenească executarea unui atac concentrat. Un bombardament concentrat al obiectivelor vizate nu le-a reușit bombardierelor britanice. Doborîrea a 39 avioane este înregistrată cu satisfacție de cercurile germane.

Politica de după război a Spaniei

Madrid, 17 (DNB.) — Politica de după război a Spaniei nu va fi nici comunistă, nici fascistă scrie marea revistă politică „El Espagnole”. Haosul politic din societatea modernă a avut ca rezultat peste tot din punct de vedere de politică internă la lupta de clasă și din punct de vedere de politică externă la războiul între națiuni. Spania a făcut față cu succes etapelor luptei de clasă, a evitat conflictul de politică externă prin „neutralitatea ei atentă” și este atât de coaptă politicește încât nu are nevoie să preia nici un sistem internațional. Pentru a putea întări și a ameliora poziția națiunii și a poporului. Spania cantă să lucreze pentru menirea sa din viitor.

Londonezii jefuesc prăvăliile bombardate

STOCKHOLM, 17 (Rador). — Corespondentul agenției DNB transmite: Corespondentul din Londra al lui „Aftonbladet” anunță că, cu prilejul unui din ultimele bombardamente germane asupra Londrei a asistat „la scandalosul acte de jaf” cu ocazia dărâmării unui magazin, din care mărfurile fost aruncate în strada.

Soldaiți și fete s'au năpusit asupra vestiminelor, pălăriilor, genților și celorlalte articole pe care și le-au însușit.